

FOREST4EU - Evropsko partnerstvo v podporo operativnim skupinam na področju gozdarstva

Amina Gačo, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
dr. Nike Krajnc, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 30.01.2023 (<https://doi.org/10.20315/IG.2023.0005>)

Na Gozdarskem inštitutu Slovenije se je z januarjem 2023 pričel nov projekt FOREST4EU - »Evropsko partnerstvo v podporo operativnim skupinam na področju gozdarstva - European innovation partnership network promoting operational groups dedicated to forestry and agroforestry«. Vodilni partner projekta je Univerza v Firencah (UNIFI), v projektu sodeluje 16 partnerjev iz devetih držav (Slovenija, Hrvaška, Nemčija, Latvija, Francija, Portugalska, Španija, Italija in Finska). Skupna vrednost tri letnega projekta, ki je financiran v okviru programa Horizont Evropa, znaša 2.006.669,00 €.

O projektu

Inovacije so prednostna naloga gozdarskega sektorja, pri čemer imajo lahko operativne skupine (OG), ključno vlogo pri spodbujanju inovacij na ravni kmetijskega gospodarstva in širše na ravni EU. Vendar pa se rezultati skupin OG na področju kmetijstva in gozdarstva niso razširili v vse države EU, saj različne lokalne/nacionalne skupine OG niso bile povezane s sorodnimi skupinami v drugih državah, pridobljeno znanje pa se je razširilo in uporabljalo le na lokalni ravni. Za širjenje znanja, pridobljenega z inovacijskimi projekti v različnih regijah EU bo projekt FOREST4EU vzpostavil medregijska, medsektorska inovacijska vozlišča, ki bodo obravnavala pet inovacijskih tem:

- mobilizacija lesa,
- prilagajanje gozdov podnebnim spremembam,
- izboljšanje pristopov, modelov in orodij za trajnostno upravljanje gozdov in zagotavljanje ekosistemskih storitev za izboljšanje gospodarskih, okoljskih in socialnih koristi za podeželje,
- nelesni gozdni proizvodi,
- "Agro-forestry« oziroma mešana kmetijsko-gozdarska raba prostora.

Gozdarski Inštitut Slovenije je eden izmed vodilnih partnerjev povezanih s prenosom znanja in inovacijami na področju mobilizacije lesa iz zasebnih gozdov. Zato bomo vodili enega izmed tematskih in inovacijskih vozlišč v okviru katerega bomo obravnavali teme kot so:

- Sistem za podporo odločanju za trajnostno gospodarjenje z gozdovi
- Povečanje proizvodnje vrednosti lesa
- Ekonomski modeli za opredelitev vrednosti lesa in s tem povezanih stroškov pridobivanja lesa
- Inovativni načini za povečanje tržne moči zasebnih lastnikov gozdov
- Orodja za povečanje stopnje digitalizacije na področju učinkovitega in ekonomsko trajnostnega gospodarjenja z gozdovi
- Usposobljenost za pridobivanje, predelavo in rabo lesa
- Združevanje majhnih parcel kot rešitev za učinkovitejše gospodarjenje z lesom
- Logistično modeliranje in sistem upravljanja prevoza lesa
- Krepitev trajnosti pridobivanja lesa iz zasebnih gozdov.

Glavni cilji projekta so:

- vzpostavitev medregijskih, medsektorskih in inovacijskih vozlišč, ki bodo obravnavala pet inovacijskih tem
- olajšava medregionalnih prenosov znanja, pridobljenih z inovacijskimi projekti
- zbiranje, delitev in razširjanje znanja, povezanih z inovacijami
- razpravljanje o koristih operativnih skupin, ki so financirane iz programa razvoja podeželja, pomembnih za implementacijo Zelenega dogovora in predstavitev rezultatov oblikovalcem politike na ravni EU
- vzpostavitev stikov z oblikovalci politik, ki oblikujejo kmetijsko politiko in se ukvarjajo z

inovacijami na lokalni ravni, zlasti v državah, kjer operativne skupine že delujejo.

V okviru projekta FOREST4EU bomo spodbujali gospodarjenje z zasebnimi gozdovi z novimi poslovnimi modeli, socialnimi inovacijami in ukrepi za odpornost na podnebne spremembe. S prenosom znanja in primerov dobrih praks iz sodelujočih držav bomo stkali mreže znanja v podporo lastnikom gozdov, kmetom, odločevalcem in gozdarjem v Evropi, da bi dokazali izvedljivost alternativnih strategij in sistemov, ki jih na lokalni/nacionalni ravni razvijajo in implementirajo operativne skupine.

Na gozdarskem inštitutu Slovenije koordiniramo eno tako operativno skupino in sicer: eGOZD (Elektronsko poslovanje kmetijskih gospodarstev z izrazito gozdarsko dejavnostjo), v katerem smo s prvimi rezultati projekta identificirali obstoječe poslovne procese elektronskega poslovanja med deležniki gozdno-lesne verige. Center aktivnosti omenjene operativne skupine so kmetijska gospodarstva (lastniki gozdov) in njihovi problemi ter omejitve s katerimi se srečujejo pri gospodarjenju z gozdovi. Projekt odpravlja ozka grla pri izmenjavi informacij med lastniki gozdov, izvajalci storitev v gozdarstvu in odpira nove tržne poti za gozdno-lesne sortimente z namenom povečevanje vrednosti lesa v vsakem koraku predelave. V operativni skupini so: Gozdarski inštitut Slovenije, Zavod za gozdove Slovenije, RACE KOGO d.o.o., Arctur d.o.o., Zveza lastnikov gozdov Slovenije, Agrarna skupnost Čezsoča in predstavniki kmetijskih gospodarstev: Jure Čas, Sara Berglez Zajec, Srečko Bricman, Leopold Pustinek, Marjana Vošner, Darko Prezelj, Janez Benedičič. Naše izkušnje in nova znanja iz te operativne skupine bomo v okviru projekta FOREST4EU lahko prenesli širše po Sloveniji in med članicami EU. V projektu bo poleg naše operativne skupine vključenih še več kot 30 skupin iz drugih sodelujočih držav.